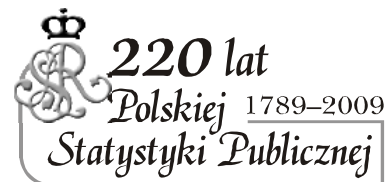

URZĄD STATYSTYCZNY W BIAŁYMSTOKU

E-mail: SekretariatUSBST@stat.gov.pl
Tel. 085 749 77 00, fax 085 749 77 79
Internet: www.stat.gov.pl/urzedzy/bialystok

Opracowania sygnałne

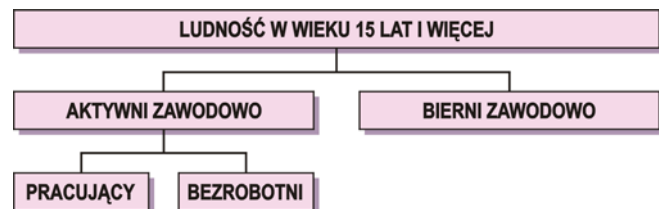
Białystok, wrzesień 2009 r.

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WOJEWÓDZTWIE PODLASKIM W II KWARTALE 2009 R.

Badanie aktywności ekonomicznej ludności (BAEL) w województwie podlaskim jest prowadzone w ramach ogólnopolskiego programu badań statystycznych. Realizowane jest przy zastosowaniu metody reprezentacyjnej w cyklu kwartalnym, zgodnie z metodologią opracowaną przez Międzynarodową Organizację Pracy (International Labour Organization). W każdym z 13 tygodni kwartału badana jest 1/13 kwartalnej próby wylosowanych mieszkań (tzw. badany tydzień, czyli siedem kolejnych dni od poniedziałku do niedzieli). Podmiotami badania są osoby w wieku 15 lat i więcej. Wyniki badania uogólniane są na populację generalną.

Podstawowym celem badania jest uzyskiwanie bieżących danych o sytuacji na rynku pracy.

Z punktu widzenia statusu na rynku pracy, ludność w wieku 15 lat i więcej dzieli się – zgodnie z zaleceniami Międzynarodowej Organizacji Pracy oraz EUROSTAT-u – na trzy podstawowe kategorie: pracujący, bezrobotni i bierni zawodowo. Pracujący i bezrobotni tworzą kategorię **aktywnych zawodowo**.

Pracujący – osoby w wieku 15 lat i więcej, które w badanym tygodniu wykonywały przez co najmniej 1 godzinę pracę przynoszącą zarobek lub dochód albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem oraz te, które miały pracę, ale jej nie wykonywały (z powodu choroby, urlopu lub z innych powodów, przy czym długość przerwy w pracy wynosiła do 3 miesięcy oraz od 2006 r. powyżej 3 miesięcy i dotyczyła osób, które były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia).

Bezrobotni – osoby w wieku 15-74 lata pozostające bez pracy, aktywnie jej poszukujące oraz gotowe do jej podjęcia w ciągu kolejnych dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym. Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Bierni zawodowo – osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące lub bezrobotne.

Współczynnik aktywności zawodowej – udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Wskaźnik zatrudnienia – udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Stopa bezrobocia – udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

U w a g a. Od II kwartału 2006 r. dane BAEL liczone są w oparciu o dokładną datę urodzenia, wcześniej (z wyjątkiem osób w wieku 15 lat) były liczone według roku urodzenia.

Z uwagi na reprezentacyjną metodę badania, zalecana jest ostrożność w posługiwaniu się danymi o wartości mniejszej niż 15 tys. W niniejszym opracowaniu w przypadku danych mniejszych niż 5 tys. nie podano konkretnych wartości ze względu na wysoki losowy błąd próby; dane te zastąpiono znakiem umownym: „.” (kropka).

Sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”. Wynika to z zaokrągleń dokonywanych przy uogólnianiu wyników badania.

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ

W II kwartale 2009 r. w województwie podlaskim ogólna liczba ludności w wieku 15 lat i więcej wyniosła 967 tys., przy czym zbiorowość osób aktywnych zawodowo liczyła 533 tys., a biernych zawodowo – 433 tys.

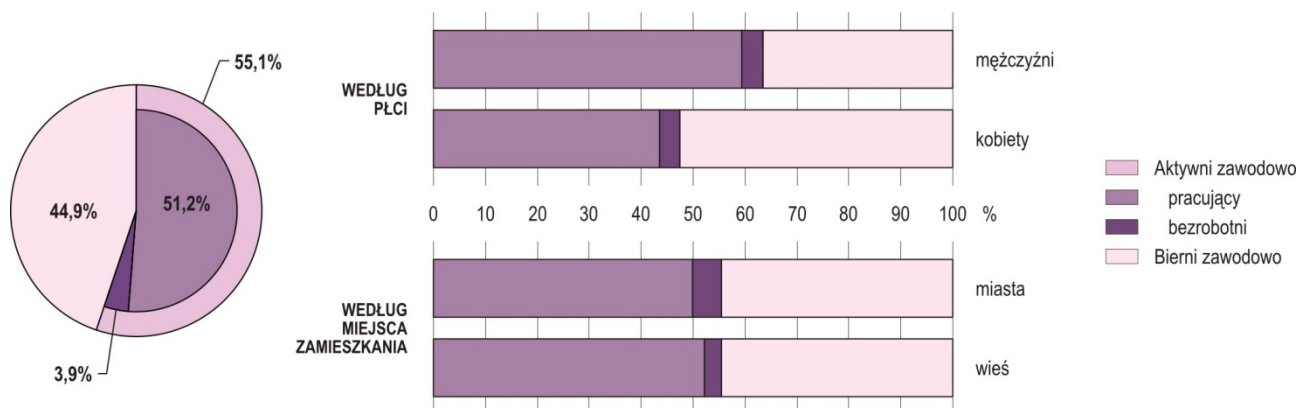
Tabl. 1 Aktywni i bierni zawodowo w II kwartale 2009 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo
		razem	pracujący	bezrobotni	
w tysiącach					
Ogółem	967	533	495	38	433
Według płci					
Mężczyźni	464	295	276	19	169
Kobiety	503	238	220	19	264
Według miejsca zamieszkania					
Miasta	569	313	288	25	256
Wieś	398	221	208	13	177
Według wieku					
15-24 lata	170	54	44	10	116
25-34	168	144	132	12	24
35-44	164	149	144	5	15
45-54	162	135	126	8	27
55 lat i więcej	303	52	49	.	251
Według poziomu wykształcenia					
Wyższe	144	116	111	5	28
Policealne i średnie zawodowe	210	151	141	10	60
Średnie ogólnokształcące	95	46	40	6	49
Zasadnicze zawodowe	194	143	133	10	51
Gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego	324	77	70	7	246

W porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego liczba osób aktywnych zawodowo wzrosła o 18 tys. (o 3,5%), zaś biernych zawodowo zmniejszyła się o 14 tys. (o 3,1%). Na przestrzeni roku przybyło zarówno osób pracujących (o 12 tys., tj. o 2,5%), jak i bezrobotnych (o 6 tys., tj. o 18,8%).

W odniesieniu do I kwartału 2009 r. populacja aktywnych zawodowo zwiększyła się o 14 tys. (o 2,7%), przy czym zbiorowość pracujących wzrosła o 18 tys. (o 3,8%), a bezrobotnych zmniejszyła się o 4 tys. (o 9,5%). Liczba ludności biernej zawodowo w omawianym okresie uległa ograniczeniu o 9 tys. (o 2,0%).

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ W II KWARTALE 2009 R.

AKTYWNI ZAWODOWO

Współczynnik aktywności zawodowej w II kwartale 2009 r. ukształtował się na poziomie 55,1%, co oznacza, że na 100 osób 15-letnich i starszych przypadało nieco więcej niż 55 osób aktywnych zawodowo. W stosunku do II kwartału 2008 r. jego wartość była o 1,6 pkt proc. wyższa. Na wzrost omawianego wskaźnika wpłynęło zwiększenie udziału aktywnych zawodowo zarówno w populacji kobiet (o 1,3 pkt proc.), jak i mężczyzn (o 1,6 pkt proc.). W ciągu roku odnotowano wzmoczenie aktywności zawodowej wśród mieszkańców miast (współczynnik w tej grupie powiększył się o 2,5 pkt proc.) oraz wsi (wzrósł o 0,4 pkt proc.). W odniesieniu do poprzedniego kwartału odsetek aktywnych zawodowo osób w wieku 15 lat i więcej zwiększył się we wszystkich grupach wyodrębnionych ze

Tabl. 2 Współczynnik aktywności zawodowej

Wyszczególnienie	II kwartał 2008	2009	
		I kwartał	II kwartał
w %			
Ogółem	53,5	54,0	55,1
mężczyźni	62,0	62,5	63,6
kobiety	46,0	46,7	47,3
Miasta	52,5	54,9	55,0
Wieś	55,1	52,7	55,5

z względu na płeć i miejsce zamieszkania. W populacji kobiet był on wyższy o 0,6 pkt proc., natomiast wśród mężczyzn – o 1,1 pkt proc. W miastach odnotowano wzrost omawianego wskaźnika o 0,1 pkt proc., a wśród ludności wiejskiej – o 2,8 pkt proc.

W II kwartale 2009 r. współczynnik aktywności zawodowej na terenach miejskich osiągnął wartość 55,0%, a wśród mieszkańców wsi – 55,5%. Analizowany wskaźnik był bardziej zróżnicowany w zależności od płci. Łączny udział pracujących i bezrobotnych w ogólnej populacji mężczyzn w wieku 15 lat i więcej w II kwartale 2009 r. wyniósł 63,6%, podczas gdy w odpowiedniej grupie kobiet był aż o 16,3 pkt proc. niższy i ukształtował się na poziomie 47,3%.

Podczas analizy ludności województwa według wieku, najwyższy poziom współczynnika aktywności zawodowej stwierdzono wśród osób mieszcących się w przedziałach wiekowych: 35-44 lata (90,9%), 25-34 lata

(85,7%) i 45-54 lata (83,3%). Najmniejszy udział aktywnych zawodowo odnotowano w skrajnych grupach wiekowych; wśród osób w wieku 15-24 lata wyniósł on 31,8%, zaś w grupie osób 55-letnich i starszych – 17,2%.

Biorąc pod uwagę poziom wykształcenia ludności, najwyższą wartość omawianego wskaźnika (80,6%) zaobserwowano w grupie osób posiadających wykształcenie wyższe, a najniższą (23,8%) w populacji osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego.

Pracujący

W II kwartale 2009 r. pracujący stanowili 51,2% ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej (tzn. na tym poziomie ukształtował się wskaźnik zatrudnienia) i 92,9% ludności aktywnej zawodowo. Wskaźnik zatrudnienia był o 1,0 pkt proc. wyższy od zanotowanego przed rokiem, natomiast w porównaniu z poprzednim kwartałem jego wartość zwiększyła się o 1,6 pkt proc.

Tabl. 3 Wskaźnik zatrudnienia

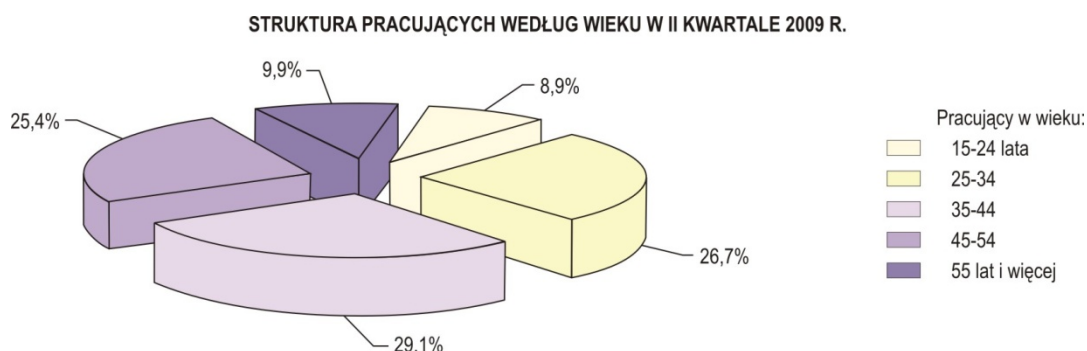
Wyszczególnienie	II kwartał 2008	2009	
		I kwartał	II kwartał
	w %		
O g ó ł e m	50,2	49,6	51,2
mężczyźni	58,2	57,4	59,5
kobiety	43,0	42,5	43,7
Miasta	48,8	49,5	50,6
Wieś	52,3	49,9	52,3

W II kwartale 2009 r. wskaźnik zatrudnienia, podobnie jak współczynnik aktywności zawodowej, znacznie różnił się pomiędzy grupami wyodrębnionymi według płci. Mniejsze zróżnicowanie wystąpiło w podziale na miasta i wieś. Wśród mężczyzn omawiany wskaźnik ukształtował się na poziomie 59,5%, podczas gdy dla kobiet wyniósł 43,7%. W porównaniu z II kwartałem 2008 r. zwiększył się on w grupie kobiet o 0,7 pkt proc.,

natomiast wśród mężczyzn o 1,3 pkt proc. W odniesieniu do poprzedniego kwartału wskaźnik zatrudnienia także wzrósł w obu tych grupach: w populacji kobiet o 1,2 pkt proc., a wśród mężczyzn o 2,1 pkt proc. Na przestrzeni roku udział pracujących w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej zamieszkującej obszar miejski zwiększył się o 1,8 pkt proc., pozostając na niezmiennym poziomie wśród mieszkańców wsi. W stosunku do I kwartału 2009 r. wskaźnik ten wzrósł zarówno w miastach (o 1,1 pkt proc.), jak i wśród ludności wiejskiej (o 2,4 pkt proc.).

Zwiększenie wskaźnika zatrudnienia i pozostałe zmiany na rynku pracy spowodowały zmianę obciążenia osób pracujących osobami niepracującymi. W II kwartale 2009 r. na 1000 osób pracujących przypadają 952

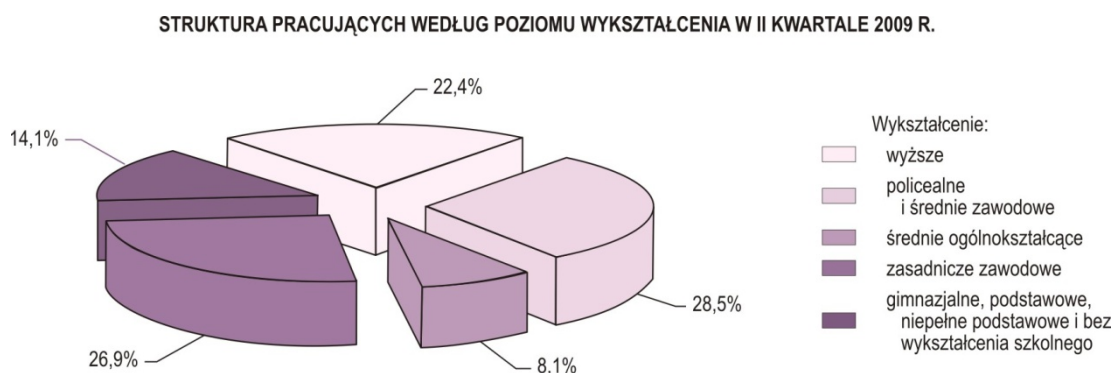
osoby bezrobotne i bierne zawodowo. Zaobserwowana sytuacja była korzystniejsza niż w analogicznym okresie roku ubiegłego i w poprzednim kwartale br., kiedy to na 1000 pracujących przypadało odpowiednio 992 i 1015 osób pozostających bez pracy.

Analiza populacji pracujących w II kwartale 2009 r. pod względem wieku wykazała, że najmniej liczne były skrajne grupy wiekowe, tj. 15-24 lata oraz 55 lat i więcej. Udział każdej z nich w ogólnej liczbie pracujących był około trzykrotnie niższy od udziału każdej z pozostałych grup i wynosił odpowiednio 8,9% oraz 9,9%. Odsetek pracujących z pozostałych przedziałów wiekowych oscylował między 25,4% a 29,1%.

Wskaźnik zatrudnienia ukształtował się na poziomie: 87,8% wśród osób należących do grupy wiekowej 35-44 lata, 78,6% dla osób w wieku 25-34 lata oraz 77,8% w przypadku osób mających 45-54 lata. W pozostałych grupach omawiany wskaźnik był znacznie niższy, osiągając wartość 25,9% w populacji osób mieszczących się w przedziale 15-24 lata oraz 16,2% wśród osób 55-letnich i starszych.

W stosunku do analogicznego kwartału roku poprzedniego wskaźnik zatrudnienia wzrósł o 2,1 pkt proc. zarówno w grupie osób w wieku 35-44 lata, jak i 45-54 lata. W pozostałych grupach wiekowych zaobserwowano spadek wartości tego wskaźnika, przy czym najbardziej znaczący (o 3,3 pkt proc.) odnotowano w grupie wiekowej 15-24 lata. W porównaniu z I kwartałem 2009 r. zmniejszenie wskaźnika zatrudnienia stwierdzono tylko w populacji osób w wieku 25-34 lata (o 0,1 pkt proc.). W każdej z pozostałych grup wiekowych nastąpiło zwiększenie omawianego wskaźnika: od 1,0 pkt proc. w grupie osób 55-letnich i starszych do 3,3 pkt proc. w populacji osób mających 35-44 lata.

Analiza struktury pracujących według poziomu wykształcenia w II kwartale 2009 r. wykazała, że wśród pracujących największy odsetek, wynoszący 28,5%, stanowiły osoby posiadające wykształcenie policealne i średnie zawodowe, populacja osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym skupiała 26,9% ogółu pra-

cujących, zaś 22,4% to pracujący legitymujący się wykształceniem wyższym. Najmniej liczne zbiorowości tworzyli absolwenci liceów ogólnokształcących oraz osoby z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego, a ich udział w ogólnej populacji pracujących kształtował się odpowiednio na poziomie 8,1% oraz 14,1%.

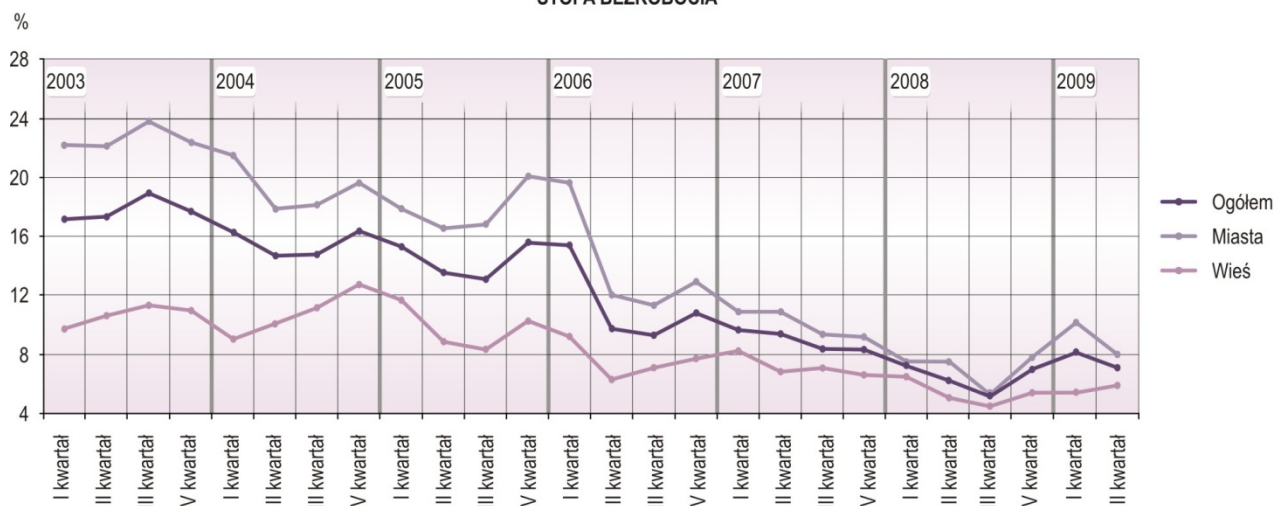
Największą wartość wskaźnika zatrudnienia, wynoszącą 77,1%, odnotowano wśród osób z wykształceniem wyższym, a najniższą, kształtującą się na poziomie 21,6%, wśród osób legitymujących się wykształceniem gimnazjalnym i niższym. W odniesieniu do II kwartału 2008 r. wskaźnik zatrudnienia zwiększył się w populacji osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (o 5,1 pkt proc.) oraz policealnym i średnim zawodowym (o 2,1 pkt proc.). W pozostałych grupach nastąpił spadek omawianego wskaźnika, przy czym największy odnotowano wśród osób z najniższym poziomem wykształcenia (o 2,2 pkt proc.). W porównaniu z poprzednim kwartałem udział pracujących w ogólnej liczbie ludności wzrósł w populacji osób legitymujących się wykształceniem zasadniczym zawodowym (o 5,7 pkt proc.), policealnym i średnim zawodowym (o 1,9 pkt. proc.) oraz wyższym (o 1,0 pkt proc.). W dwóch pozostałych grupach wyodrębnionych ze względu na poziom wykształcenia zaobserwowano obniżenie omawianego wskaźnika: o 3,6 pkt proc. dla osób, które ukończyły licea ogólnokształcące oraz o 0,1 pkt proc. wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego.

Bezrobotni

W II kwartale 2009 r. liczba bezrobotnych wyniosła 38 tys. i była o 18,8% wyższa w porównaniu z zanotowaną w analogicznym okresie roku poprzedniego. Zwiększenie populacji bezrobotnych obserwowane na przestrzeni roku nastąpiło równocześnie wśród kobiet (o 4 tys., tj. o 26,7%) i mężczyzn (o 2 tys., tj. o 11,8%). Analiza tej zbiorowości według miejsca zamieszkania wykazała, że w omawianym okresie nastąpiły niekorzystne zmiany zarówno wśród mieszkańców miast, jak i wsi. Populacja osób bezrobotnych zamieszkujących tereny miejskie powiększyła się o 3 tys. (o 13,6%), a mieszkających na wsi – o 2 tys. (o 18,2%). W stosunku do poprzedniego kwartału w województwie podlaskim ogólna liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 4 tys. (o 9,5%). W podziale omawianej zbiorowości według płci, spadek zarejestrowano w obu grupach: wśród mężczyzn o 3 tys. (o 13,6%), a wśród kobiet o 1 tys. (o 5,0%). Biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania ludności, na przestrzeni kwartału zaobserwowano zmniejszenie populacji bezrobotnych mieszkańców miast o 7 tys. (o 21,9%), natomiast liczba osób bezrobotnych zamieszkujących tereny wiejskie wzrosła o 2 tys. (o 18,2%).

Analizując wiek bezrobotnych stwierdzono, że w II kwartale 2009 r. najliczniejszą zbiorowość stanowiły osoby z przedziału 25-34 lata (31,6% ogółu bezrobotnych), zaś najmniejszą grupę tworzyły osoby 55-letnie i starsze. Udział pozostałych grup bezrobotnych wyodrębnionych ze względu na wiek wahał się od 26,3% dla osób mających 15-24 lata do 13,2% wśród osób należących do przedziału 35-44 lata. W ogólnej liczbie bezrobotnych najwięcej było osób legitymujących się wykształceniem policealnym i średnim zawodowym oraz zasadniczym zawodowym (po 26,3%), zaś najmniej posiadających wykształcenie wyższe (13,2%). Odsetek osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego wyniósł 18,4%, a osoby, które ukończyły licea ogólnokształcące stanowiły 15,8% ogółu bezrobotnych.

STOPA BEZROBOCIA

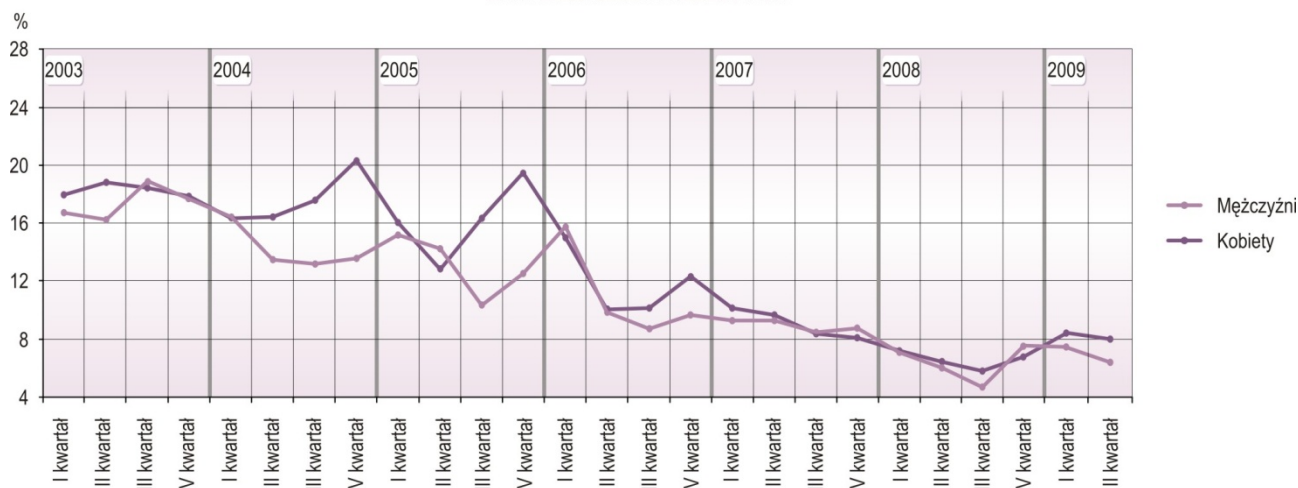
Stopa bezrobocia w II kwartale 2009 r. osiągnęła wartość 7,1%, zatem natężenie bezrobocia było o 0,9 pkt proc. wyższe w porównaniu z zanotowanym w analogicznym okresie ubiegłego roku. Wzrost omawianego wskaźnika dotyczył zarówno mieszkańców miast (o 0,6 pkt proc.), jak i osób zamieszkujących tereny wiejskie (o 0,9 pkt proc.), a jego wartość wyniosła odpowiednio 8,0% oraz 5,9%. Obserwowany na przestrzeni roku wzrost wartości stopy bezrobocia w większym stopniu dotknął kobiety (o 1,6 pkt proc.) niż mężczyzn (o 0,4 pkt proc.). W rezultacie tego omawiany wskaźnik w II kwartale br. w wymienionych grupach ukształtował się odpowiednio na poziomie 8,0% i 6,4%. W odniesieniu do I kwartału 2009 r. zarejestrowano spadek natężenia bezrobocia (o 1,0 pkt proc.), przy czym był on wyższy wśród mężczyzn (o 1,4 pkt proc.) niż wśród kobiet (o 0,4 pkt proc.). Biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania ludności, stopa bezrobocia obniżyła się w miastach (o 2,2 pkt proc.), natomiast na wsi uległa wzrostowi (o 0,5 pkt proc.).

Tabl. 4 Stopa bezrobocia według płci i miejsca zamieszkania

Wyszczególnienie	II kwartał 2008	2009	
		I kwartał	II kwartał
	w %		
Ogółem	6,2	8,1	7,1
mężczyźni	6,0	7,8	6,4
kobiety	6,4	8,4	8,0
Miasta	7,4	10,2	8,0
Wieś	5,0	5,4	5,9

skie (o 0,9 pkt proc.), a jego wartość wyniosła odpowiednio 8,0% oraz 5,9%. Obserwowany na przestrzeni roku wzrost wartości stopy bezrobocia w większym stopniu dotknął kobiety (o 1,6 pkt proc.) niż mężczyzn (o 0,4 pkt proc.). W rezultacie tego omawiany wskaźnik w II kwartale br. w wymienionych grupach ukształtował się odpowiednio na poziomie 8,0% i 6,4%. W odniesieniu do I kwartału 2009 r. zarejestrowano spadek natężenia bezrobocia (o 1,0 pkt proc.), przy czym był on wyższy wśród mężczyzn (o 1,4 pkt proc.) niż wśród kobiet (o 0,4 pkt proc.). Biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania ludności, stopa bezrobocia obniżyła się w miastach (o 2,2 pkt proc.), natomiast na wsi uległa wzrostowi (o 0,5 pkt proc.).

STOPA BEZROBOCIA WEDŁUG PŁCI

W najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy w analizowanym okresie znalazły się osoby najmłodsze (w wieku 15-24 lata), wśród których stopa bezrobocia wyniosła aż 18,5%. Najniższą wartość omawianego wskaźnika (3,4%) zaobserwowano natomiast pośród osób w wieku 35-44 lata. Udział bezrobotnych w populacji aktywnych zawodowo dla pozostałych grup wiekowych kształtował się pomiędzy 5,8% (wśród osób w wieku 55 lat i więcej) a 8,3% (dla osób mających 25-34 lata).

Tabl. 5 Stopa bezrobocia według wieku

Wiek	II kwartał 2008	2009	
		I kwartał	II kwartał
	w %		
15-24 lata	16,4	22,2	18,5
25-34	4,4	7,6	8,3
35-44	4,2	6,2	3,4
45-54	6,9	5,8	5,9
55 lat i więcej	5,5	8,2	5,8

Natężenie stopy bezrobocia zmniejszyło się o 1,0 pkt proc. w przypadku osób w wieku 45-54 lata oraz o 0,8 pkt proc. wśród osób z przedziału wiekowego 35-44 lata. W pozostałych grupach odnotowano wzrost wartości omawianego wskaźnika (od 0,3 pkt proc. do 3,9 pkt proc.). W porównaniu z I kwartałem 2009 r. obniżenie stopy bezrobocia odnotowano w trzech spośród pięciu analizowanych grup wiekowych. Największy spadek, sięgający 3,7 pkt proc., zaobserwowano w najmłodszej grupie wiekowej, a w pozostałych stopa bezrobocia zmniejszyła się następująco: o 2,8 pkt proc. wśród osób z grupy 35-44 lata i o 2,4 pkt proc. dla osób 55-letnich i starszych. Wzrost stopy bezrobocia na przestrzeni kwartału dotknął osoby mające 25-34 lata (o 0,7 pkt proc.) oraz osoby z przedziału wiekowego 45-54 lata (o 0,1 pkt proc.).

Tabl. 6 Stopa bezrobocia według poziomu wykształcenia

Poziom wykształcenia	II kwartał 2008	2009	
		I kwartał	II kwartał
	w %		
Wyższe	3,9	4,7	4,3
Policealne i średnie zawodowe	4,1	7,6	6,6
Średnie ogólnokształcące	15,9	13,7	13,0
Zasadnicze zawodowe	8,0	7,9	7,0
Gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego	6,0	10,3	9,1

W II kwartale 2009 r. najniższy odsetek bezrobotnych wśród aktywnych zawodowo zaobserwowano u osób z wykształceniem wyższym (stopa bezrobocia dla tej grupy wyniosła 4,3%). Największy udział bezrobotnych w grupie aktywnych zawodowo zanotowano natomiast wśród osób legitymujących się wykształceniem średnim ogólnokształcącym (13,0%).

W analizowanym okresie wartość stopy bezrobocia dla pozostałych grup wyodrębnionych według poziomu wykształcenia kształtowała się pomiędzy 6,6% a 9,1%. W skali roku natężenie bezrobocia zmniejszyło się wśród osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym (o 1,0 pkt proc.) oraz średnim ogólnokształcącym (o 2,9 pkt proc.), zaś w pozostałych grupach nastąpiło zwiększenie wartości stopy bezrobocia, wahające się między 0,4 pkt proc. a 3,1 pkt proc. W porównaniu z poprzednim kwartałem we wszystkich grupach wyodrębnionych ze względu na poziom posiadanego wykształcenia zaobserwowano spadek odsetka bezrobotnych wśród ogółu aktywnych zawodowo. Wyniósł on od 0,4 pkt proc. do 1,2 pkt proc.

BIERNI ZAWODOWO

W II kwartale 2009 r. zbiorowość biernych zawodowo obejmowała 44,9% ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej. W odniesieniu do analogicznego okresu 2008 r. oraz poprzedniego kwartału br. odsetek ten zmniejszył się odpowiednio o 1,6 pkt proc. i 1,1 pkt proc.

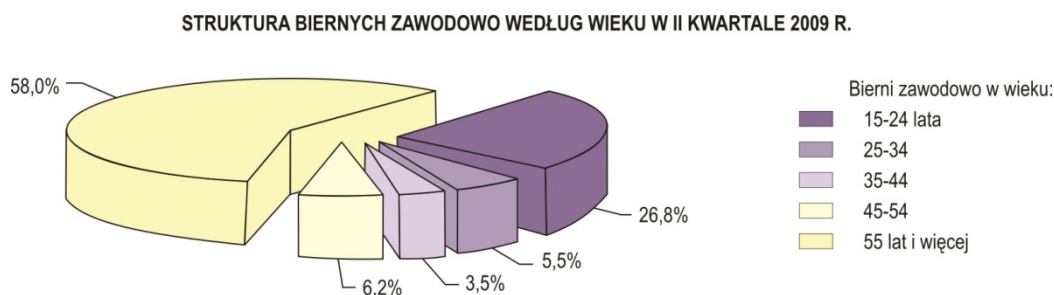
Tabl. 7 *Bierni zawodowo według płci i miejsca zamieszkania*

Wyszczególnienie	II kwartał 2008	2009	
		I kwartał	II kwartał
w tysiącach			
Ogółem	447	442	433
mężczyźni	173	170	169
kobiety	273	272	264
Miasta	269	259	256
Wieś	178	183	177

Nadal zdecydowaną większość biernych zawodowo stanowiły kobiety. Ich odsetek osiągnął wartość 61,0%, przy udziale kobiet w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej wynoszącym 52,0%. W stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego oraz poprzedniego kwartału br. zmniejszyła się zarówno liczba biernych zawodowo kobiet (odpowiednio o 3,3% i 2,9%), jak i mężczyzn (o 2,3% oraz 0,6%).

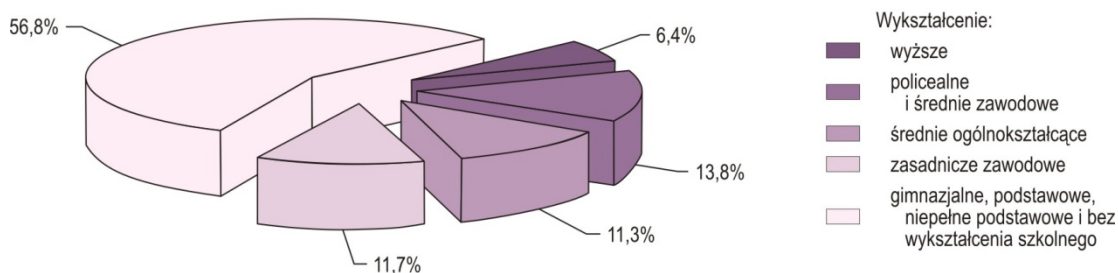
W II kwartale 2009 r. odsetek mieszkańców miast w populacji biernych zawodowo wyniósł 59,1%. W porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego liczebność biernych zawodowo zamieszkujących tereny miejskie obniżyła się o 4,8%, a mieszkańców wsi spadła o 0,6%. W stosunku do poprzedniego kwartału omawiana zbiorowość zmniejszyła swoją liczebność zarówno w miastach (o 1,2%), jak i na terenach wiejskich (o 3,3%).

Analizując populację biernych zawodowo pod względem wieku zaobserwowano, że w II kwartale 2009 r. najliczniejszą jej część tworzyły osoby 55-letnie i starsze (58,0%), zaś kolejną pod względem wielkości zbiorowość stanowiły osoby w wieku 15-24 lata (26,8%). Udziały każdej z pozostałych grup wiekowych w strukturze biernych zawodowo nie przekroczyły 6,2%.

W porównaniu z analogicznym kwartałem 2008 r. największemu spadkowi uległa liczebność biernych zawodowo mieszczących się w przedziale wiekowym 45-54 lata (o 18,2%). W analizowanym okresie zmniejszyła się także populacja biernych zawodowo mających 25-34 lata (o 4,0%) oraz 55-letnich i starszych (o 2,7%). Wzrost odnotowano wśród osób nieaktywnych zawodowo w wieku 35-44 lata (o 7,1%). Populacja biernych zawodowo należących do przedziału wiekowego 45-54 lata również uległa największemu ograniczeniu (o 15,6%) w stosunku do I kwartału 2009 r. Na przestrzeni kwartału zmniejszyła się także liczba biernych zawodowo w najmłodszej z wyodrębnionych grup wiekowych (o 6,5%) oraz w grupie osób mających 35-44 lata (o 6,3%). Wśród osób w wieku 25-34 lata oraz 55-letnich i starszych odnotowano natomiast wzrost liczebności nieaktywnych zawodowo odpowiednio o 4,3% i 2,0%.

STRUKTURA BIERNYCH ZAWODOWO WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W II KWARTALE 2009 R.

Z punktu widzenia poziomu wykształcenia, struktura biernych zawodowo w II kwartale 2009 r. kształtowała się następująco: ponad połowę (56,8%) stanowiły osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym, najmniejszą grupę (6,4%) tworzyły osoby legitymujące się wykształceniem wyższym, zaś udziały pozostałych grup kształtowały się w granicach od 11,3% do 13,8%. W odniesieniu do II kwartału 2008 r. zmniejszyła się populacja biernych zawodowo z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (o 14,3%), średnim ogólnokształcącym (o 12,5%) oraz grupa biernych zawodowo z wykształceniem gimnazjalnym i niższym (o 0,8%). Wzrosła liczebność pozostałych grup nieaktywnych zawodowo wyodrębnionych ze względu na poziom wykształcenia, przy czym populacja osób posiadających wykształcenie zasadnicze zawodowe zwiększyła się o 8,5%, a legitymujących się wykształceniem wyższym – o 7,7%. W stosunku do poprzedniego kwartału odnotowano wzrost liczby biernych zawodowo z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (o 11,4%), wyższym (o 3,7%) oraz policealnym i średnim zawodowym (o 1,7%). Zmniejszyła się natomiast zbiorowość nieaktywnych zawodowo posiadających wykształcenie zasadnicze zawodowe (o 20,3%) oraz gimnazjalne i niższe (o 0,8%).

Główną przyczynę bierności zawodowej w II kwartale 2009 r., podobnie jak w poprzednich okresach, stanowiła emerytura. Była ona powodem braku aktywności zawodowej dla 48,7% ogółu biernych zawodowo, natomiast 25,4% omawianej populacji to osoby nieaktywne z powodu nauki i uzupełniania kwalifikacji zawodowych. Pozostałe najczęściej wymieniane przyczyny bierności zawodowej to: choroba lub niepełnosprawność (12,7%), powody osobiste lub rodzinne (2,8%), zniechęcenie bezskutecznością poszukiwań pracy (2,3%).